

KONEC BREZUSPEŠNE NACIJSKE OFENZIVE

Rusi naznanjajo, da je nemška ofenziva na mestu običajna. — Nemci dolže zopet "vreme"

HITLER JE ZOPET AKTIVNI POVELJNIK

Silno stopena nemška armada, ki je bila zdaj popolnoma ustavljena v svoji izmaleni ofenzivi, ni v torek podvzela nikakega večjega napada v Orel-Kursk sektorju, kjer je izgubila 96 tankov in 1,100 mož v svojem brezuspešnem navalu na belgorodski okraj.

Spet je "reme" krivo

Moskovski polnočni komunikacijski naznanja, da je pričela nemška ofenziva na svoj deveti dan izprazniti vojne vire. Celotno berlinski radio priznava, da je prišla ofenziva v zastoju, čemer je zopet krivo to nesrečno "vreme."

Ne vreme, temveč Rusi so krivi!

Moskva pa ima popolnoma drugo pojasnilo o vzrokih izjavitve nemške ofenzive. Namreč to, da so Rusi uničili Nemcem 2,772 tankov, 1,787 letal in deset-tisoče mož.

Adolf Hitler — poveljnik

Verodostojna poročila dalje

Skupina slovenskih katoličanov obsoja napade na slovenskega duhovnika Mikuša

Škof dr. Gregorij Rožman je pod pritiskom belogardistov in okupatorskih oblasti prepovedal duhovniku dr. Mikušu maševanje.

Dne 26. junija je radio Slovenske Jugoslavije javil "v zvezi z odlokom ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki prepoveduje rodoljubnemu duhovniku dr. Metodu Mikušu opravljati duhovniških opravil, in v zvezi s klevetami, katere širijo nekateri prodanci o plemenitem slovenskem duhovniku dr. Mikušu, izjavljajo prvaki katoliške grupe Osvobodilne fronte sledeče:

Izjava katoličanov

"Fašistične zavojevalne oblasti, ki se zavedajo svojega nezbežnega konca, še stopnjujejo svoja nasilja. One demagoško lažejo, izjavljajo, da ščitijo krščansko vero, dočim ravno nasprotno, ponižujejo slovenske cerkve.

Belogardisti in narodni izdajalci "Novo nasilstvo, naperjeno proti Slovincem v splošnem, a proti slovenskim katoličanom še posebej, je s pomočjo belogardistov, teh narodnih izdajalcev, prisililo ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, da je prepovedal maševanje dr. Metodu Mikušu, dekanu škofovske pisarne, ki se je pridružil kot verski svetovalec partizanskega štaba vrstam narodne Osvobodilne fronte.

V čem leži Mikuševa krivda?

"Krivda dr. Metoda Mikuša je v tem, ker se slednji zaveda svojih dolžnosti i proti Bogu i proti domovini in ker v svojih pridigah obsoja zločine zavojevalcev kakor tudi izdajalcev domačih belogardistov.

Protest katolikov

"Mi, podpisani predstavniki slovenskih katolikov v Osvobo-

dilni fronti, z vsem spoštovanjem dvigamo svoj glas ter izjavljamo pred vsem svetom svoj gnev nad italijanskimi zavojevalnimi oblastmi. Te oblasti ne samo, da preganjajo našo vero in skrunijo naše cerkve, temveč preganjajo in odstranjujejo tudi one duhovnike, ki so ostali verni sinovi svojega naroda ter se junaško upirajo fašističnim zavojevalcem.

Obsodba izdajalških Slovencev

"Istočasno obsojamo one Slovence, ki, pozablajoč na svoje dolžnosti in po ukazu okupatorskih oblasti črni najplemenitejše slovenske svečenike."

Podpisniki izjave

Gornjo izjavo so podpisali v imenu vodstva katoličanov v Osvobodilni fronti slovenskega naroda — dr. Bogdan Brecl, zdravnik in uvaževani katoliški pravik; dr. Marijan Brecl; Tone Fajfar, odvetnik; Franc Lesnik, tajnik katoliške sindikalne zveze Jugoslavije; Edward Bokke, bataljonski komandant osvobodilne armade; profesor Štefan Pavlič, pisatelj in urednik katoliške lista "Dejanje"; Helena Puhar, tajnica "Mladih krščanskih delavcev", učitelj Janez Stanovnik in dr. Franc Škerl, predstavnik slovenskega katoliškega študentskega združenja "Zora".

MADAME ČIANGKAJŠEK BURNO POZDRAVLJENA

CUNGKING, 12. julija.—Madame Čiangkajšek je bila sredi dežne najbolj entuziastične dobrodošlice, kar jih je bilo še kdaj v Čungkingu, ko je govo-

Mlad zločinec

Na sliki je trinajst let stari Edward S. Dow, ki je bil obsojen v ječo od 14 do 20 let, ker je s kladivom ubil neko 72 let staro žensko.

Jugoslovanska vlada dovolila kralju ženitev

Premier Trifunović mu je izročil v petek tozadevni dokument z uradnim dovoljenjem.

LONDON, 12. julija. — Jugoslovanska zamejna vlada v Londonu je sklenila dati svoj oficijelni blagoslov bodoči poroki 19-letnega kralja Petra in njegove 23 let stare izvoljenke, grške princeze Aleksandre, kakor naznanjajo zadnja poročila. Premier Miloš Trifunović bo tekom 48 ur formalno objavil zaroko kralja Petra in Aleksandre, ki sta neoficijelno zaročena že nad leto dni.

Premier Trifunović je v petek obvestil kralja o tem odloku vlade, nakar mu je čestital k zaroki, nato pa mu izročil pisni dokument, vsebujoč dovoljenje vlade.

NOV GROB

Po kratki boleznii je v torek popoldne ob 4. uri preminil v St. Vincent's Charity bolnišnici dobro poznani društveni in narodni delavec Frank Kokotec, star 65 let. Bil je mirnega značaja, priljubljen in spoštovan povsod.

Pokojni je bil doma iz vasi Topolovec, fara Boštanj ob Savi na Dolenjskem, odkoder je prišel sem pred 35. leti. Bil je član društva Slava št. 173 S. N. P. J., društva Bled št. 20 SDZ, samostojnega društva sv. Antona in pevskega društva Zvon. Družina je več let živela na Prince Ave., v Newburghu. Pred 10. meseci je umrla so-proga Antonia, katero je pokojni zelo pogrešal. Zadnje štiri mesece je stanoval pri sinu Franku na 19300 Naumann Ave. Poleg žalujočega sina Franka, zapušča tudi sina Stankota in vnuka.

Pogreb se bo vršil iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda, 9116 Union Ave., v petek zjutraj ob 8:30 uri.

Bodi pokojniku ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

rila na nekem ogromnem ljudskem shodu.

Prvo damo nove Kitajske je prišlo poslušat zastopstvo 84 organizacij v Čungkingu in 100.000 ljudi.

"OKAY, JOE!"

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 13. julija. — Ameriški častniki, ki so se vrnili iz Sicilije nazaj v Afriko, sporočajo, da je ljudstvo Sicilije "jako prijazno" z Amerikanci in ostalimi zavezniki.

Zlasti naglo so se znašli v situaciji sicilski otroci, ki so se že naučili ameriškega žargona. Tako slišite na primer skupine otrok vzdikati: "Okay, Joe" in dvigajo kvišku dvoje prstov: V za Victory."

Odziv je dober

Na naš apel, da bi se rojaki odzvali z prispevki in darili za naše primorske vojne ujetnike, katerim bo mogoče nuditi takojšnjo pomoč, so se včeraj zopet odzvali sledeči:

Mr. John Smuk, 1184 Norwood Rd., je izročil \$5.00. Rekel je: "Čeravno nisem doma s Primorskega (on je iz Belokrajine), čutim s temi fanti, kajti jaz sam sem okusil fašistovski bič. Ko me ne bil bil fašizem tako preganjal leta 1938—39, me morda ne bi bilo v Ameriki. Vesel sem, da sem tu, in vesel me, da so bili ti fantje tako srečni, da so postali naši ujetniki."

Koj za njim je prišla Mrs. George Mertel, 6004 Olive Ct., primorska Slovenka. Izročila je dva paketa (kartuna) cigaret. Strinjala se je, da se fantom na ta način pomaga.

Po telefonu se je prvi iz Collinwooda oglasil Mr. Anton Dolgan, kraška korenina, ki je vedno med prvimi v prizadevanju za izboljšanje položaja naših rojakov. Rekel je: "Tu imam \$5 za fond, ki ga zbirate za primorske ujetnike. Rad prispevam za kaj tako dobrega. Prosim, da bi se kdo tu oglašil, da mu vsoto izročim". Mr. Dolgan vodi trgovino z železino in različni električnimi predmeti, pečmi, itd., na 15617 Waterloo Road.

Danes zjutraj smo pa prejeli kuverto, v kateri smo našli majhno notico, ki pa je bila vsega upoštevanja vredna. Glasila se je: "Ker mi veleva moja dolžnost, da tudi jaz prispevam za vojne ujetnike iz Primorja, vam pošiljam \$3.00 in ta namen." Podpisan je bil K. Stokel, stanujoč na 6622 Bonna Ave., čigar delo na društvenem in narodnem polju je poznano širokemu naselbine.

Vsem prispevateljem se toplotno zahvaljujemo in želeči je, da bi se prijavili tudi ostali, katerim je kaj na tem, da se ujetnikom pomaga!

SESTANEK KROŽKA št. 1 PROG. SLOV.

Članice Progresivnih Slovencev krožka št. 1 se opozarja, da se bo v četrtek večer ob osmi uri vršil sestanek v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., na katerega so vabljene vse članice. Članice, ki so obljubile darovati kaj za nedelj-ski semenj, so prošene, da obljubljeno darilo prinesejo seboj na sestanek. V nedeljo je zadnji čas za vrniti listke za nagrade, torej, da ne bo nobena pozabila istih oddati.

Letalo z nemškim maršalom Rom- melom sestreljeno?

Tako poroča švedski list po vesteh nemškega podtalnega radia "Atlantic." — Maršal je bil na potu na Sicilijo.

LONDON, 13. julija. — Ne potrjeno poročilo naznanja, da je bilo v torek sestreljeno iz zraka transportno letalo osišča, v katerem se je nahajal nemški maršal Rommel, ki je bil na svojem potu v Sicilijo.

Tozadevno poročilo je prišlo preko nemškega podtalnega radia "Atlantic," nakar ga je objavil švedski časopis "Svenska Dagbladet." V Londonu pa je poslal to poročilo Reuterjev korespondent.

Glasom tega poročila, je Rommel potoval v Sicilijo z velikim letalom, katerega je spremljala močna skupina bojnih letal. Rommela so spremljali general Siegfried Westfals, podpolkovnik Kiehl in trije italijanski štabni častniki.

Iz zavezniških virov poročajo, da je bilo res sestreljeno iz spremljujoče ga skupine veliko potniško letalo, toda zavezniki ne vedo, kdo je bil v njem.

Nelson izjavlja, da obleka ne bo racionirana

Vlada bo izdala prebivalstvu navodila, kako je postopati z obleko, da bo dlje trpela.

WASHINGTON, 13. julija. — Donald M. Nelson, načelnik vojnega produkcijskega urada, je danes naznanil, da je bil zavezan program, čigar skrb bo, da se tekom vojnega časa ne bo racioniralo obleke.

"V Zedinjenih državah ne bo nobene potrebe po racioniranju obleke," je izjavil Nelson. "V deželi je dovolj tekstilnega in drugega blaga za obleko civilnega prebivalstva kakor tudi vojskih sil. Glavno je, da se poskrbi za pravilno distribucijo tega blaga."

Donald M. Nelson je tudi izjavil, da bo vlada v kratkem izdala navodila, kako je postopati z obleko, da bo dlje trpela, hkratu pa bo tudi apelirala na vse tekstilne naprave in velike krojačnice, da se požurijo pri svojem delu, da ne bo zmanjkalo oblačil.

Vse govorice o racioniranju obleke so brez podlage in svetovati je, da jih publika enostavno presliži in prezre.

Naši fantje-vojaki

Mr. in Mrs. Joseph Skocaj, 1024 East 171 St., sta dobila poročilo, da je bil njih sin Joseph V. Skocaj promoviran za korporala Technican 5th grade. Nahaja se nekje v Texasu na manevrih.

Albert J. Ivnik, sin Mrs. Ursule Ivnik, se nahaja sedaj na počitnicah. Njegov naslov je: Pfc. A. J. Ivnik, 22nd Air-drome Army Air Base, Topeka, Kansas.

ZAVEZNIKI IZKRCUJEJO ŽIVILA ZA SICILIJANCE

V oblasti zaveznikov je že šestnajst mest. — Ameriško vojaštvo porazilo Goeringovo divizijo

STRAH, OSUPNJENE IN GROZA MED VOJAKI OSIŠČA

Zavezniške čete so včeraj zavezle sicilsko mesta Augusto, Raguso in Palazzolo, nakar so pričele naglo prodirati proti osrčju Sicilije.

Izkrcavanje živil

Zavezniške tovarne ladje so že izkrcale živila in druge potrebščine za civilno prebivalstvo. Predvsem bodo razdeljena živila in cigarete, kar je bilo vse drastično racionirano pod osiščem.

Zlom Goeringove divizije

Elitna Herman Goeringova divizija si je zamažala obupno prizadevala, zaustaviti prodiranje ameriškega vojaštva na levem boku zavezniških sil.

Včeraj so zavzeli zavezniški šest nadaljnjih krajev, s čemer je doseglo število zavzetih krajev 16. Včeraj pa padla v oblast Angležev in Kanadcev, ki so se združili z Amerikanci, mesta Florida, Palazzolo in Modica.

Prodiranje proti Cataniji

Angleška osma armada prodira naravnost naprej od Avguste proti Cataniji. Amerikanci so uničili deset nemških tankov, ki jih je vrgla Goeringova divizija proti njim.

Nad 6,000 ujetnikov

Doslej je bilo zajetih že nad šest tisoč vojakov osišča. K zavezniškim četam so prišli tudi štirje podpolkovniki, ki so se predali. Med zajetimi visokimi častniki je tudi general Achilles d'Avet, polkovnik 206. italijanske divizije. To je prvi italijanski general, ki je bil zajet, odkar so zavezniški vdrli v soboto na Sicilijo.

Akcije osišča na Balkanu, kjer je pričakovati skorajšnji udar zaveznikov

Mussolini se skriva za kralja, kateremu doslej ni dal besede. — Milijonska armada zaveznikov v Siriji. — Mrzlična delavnost osišča v Grčiji.

ISTANBUL, Turčija, 12. julija. — Z izkrcavanjem zavezniških čet v Siciliji je pričelo osišče naglo prevažati svoje čete in vojne zaloge južno skozi Balkan, kjer je nevarnost nadaljne zavezniške invazije.

Neki okraj Grčije, ki je bil pred mesecem dni samo neznatno zaseden po italijanskih četah, je zdaj silno utrjen in v njem se nahaja ena nemška motorizirana divizija.

Italijanske garnizije pod nemškim poveljstvom Italijanske garnizije so bile pod poveljstvom nemških častnikov premeščene na nove strateške pozicije ob južni obali Grčije.

MADRID, 11. julija. — Poročila z meje naznanjajo, da so bile čete osišča premeščene na nove obrambne linije vse od Lioanskega zaliva v bližini Spanije, do Italije.

Milijon mož v Siriji

LONDON, 11. julija. — O-

Kraj za krajem pada

Poročevalci naznanjajo: Kraj za krajem pada v oblast zaveznikov. Pomanjkanje odpora in obrambe je naravnost presenetljivo. Pehota napreduje z neverjetno naglico, tako da jo je komaj dohajati."

Naglo prodiranje

Zavezniški glavni stan, 13. julija. — Naše armade prodirajo z neverjetno naglico. Tekom prvih ur našega napada se je primerilo več čudovitih epizod. Nekateri Italijani so se hrabro uprli, dočim so bili drugi po ogromnosti in organizaciji naše ekspedicije kakor od strele zadeti ter so se obnašali kakor ljudje, ki hodijo v spanju okoli.

Teror med Italijani

Trije Italijani so sedeli pri svoji strojnici deset ur neopazeni, ne da bi sestrelili en sam strel. Končno so dvignili belo zastavo ter v grozi povedali, da jih je moč zavezniške invazije osupnila.

Zajeti Nemci se obnašajo vojaško in dostojanstveno, toda nobenega dvoma ni, da je tudi nanje naredila izreden vtis naša invazija s svojimi tanki in težkimi topovi.

Zbegano osišče

LONDON, sreda, 14. julija. — Angleška zračna sila pušča osišče v dvomih, kje bodo padli prihodnji udarci, ker neprestano menjava svoje tarče. Predsnočno noč so napadli angleški bombniki Turin, s čimer so bili zopet nad Nemčijo.

Napad na Turin so izvedli težki angleški bombniki s svojih baz v Angliji.

siščni radio je nocoj naznanil, da imajo zavezniški koncentriranih v Siriji armado, ki šteje milijon mož. Iz tega je sklepati, da name-ravajo podvzeti invazijo Dodekanskega otočja, Krete in samega Balkana. Te čete so prišle s severnoafriških baz.

Mussolini v škripih

BERN, Švica, 11. julija. — Poročila iz Italije naznanjajo, da je Mussolini predsedoval tajni kabinetski seji, dočim se še vedno vrši čiščenje v fašistični stranki. Mussolini se zaveda, da njegova beseda nič več ne pomeni, zato je prosil kralja Viktorja Emanuela, naj govori narodu po radiu in naj mu da svoj manifest.

Zarota proti Mussoliniju

LONDON, 12. julija. — Ruska agentura Tass poroča, da so bile v Taranto provinci masne aretacije članov fašistične stranke, ko je bila odkrita tam zarota proti premierju Mussoliniju.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

MADŽARSKA MED DVEMA OGNJEMA

Rusko časopisje poroča, da si madžarski režim na vse kriplice prizadeva, ubirati srednjo pot, ako taka pot za ta režim sploh eksistira.

Analizirajoč zadnje radio-oddaje admirala Horthyja, njegovega sina in premierja Kallayja, pravi časopisje, da si madžarski reakcionarji prizadevajo, dokazati zaveznikom, da se oddaljujejo od Hitlerja, toda istočasno pa so v resnici trdno privezani nanj ter si ne držejo pretrgati teh vezi.

Ton madžarske reakcije se je izpremenil, odkar je bila tako silno poražena madžarska druga honvedska divizija pri Voronježu, pravi rusko časopisje. To ni bil namreč samo vojaški, temveč tudi politični poraz prve vrste. Madžarsko vojaštvo se je pričelo rajši predajati, kakor da bi se borilo. Dalje se zdi, da vse madžarsko vojaštvo mrzi Nemce.

Nesramno obnašanje reakcionarnih častnikov, teh izrazitih reprezentantov fašizma, je postalo kmalu znano v Madžarski, kakor tudi brutalne odredbe, ki so jih pričeli izvajati SS krvniki napram madžarskim dezertirjem. Pod temi okoliščinami je postalo nemogoče, da bi mogla Madžarska še nadalje oskrbovati Hitlerja s "kanon-futrom."

Vojnim in armadnim problemom se pridružujejo še pereči problemi prehrane domačega prebivalstva. V Madžarski, ki je izrazita pridelovalka žita, znaša racija kruha 160 gramov za osebo, to je manj, kakor pa v Nemčiji, kjer peko kruh iz madžarske pšenice...

Situacija v Madžarski je takšna, da je bil premier Kallay nedavno prisiljen, dovoliti nekaj koncesij. Ker pa pomeni vsaka madžarska koncesija odklonitev nemških zahtev, zato je moral biti v svojem delu jako previden.

Hrvatska reakcija se je danes znašla v položaju, ko se boji, odtrgati se od Hitlerja, istočasno pa bi rada dokazala bodočim zmagovalcem, da se oddaljuje od njega. Zato ti najnovejši manevri madžarske vlade.

Ker so izgubili sleherno upanje na fašistično zmago in ker se zavedajo, da je njihova politika popolnoma bankrotirala, si režimovci prizadevajo najti pot, ki bi jih priviedla zdrave iz te zagate. To pa nikakor ni lahko.

Madžarski reakcionarji nimajo nobene volje in veselja, pogrezniti se s Hitlerjem vred, toda istočasno se boje javno prelomiti z njim. Danes bi se radi na kak način približali jutrišnjim zmagovalcem. Zato so pripravljene, zateči se h kakršnim koli manevrom. Toda vsi njihovi manevri so zaman. Madžarski reakcionarji bodo morali plačati polno ceno zato, ker so priklicali katastrofo nad svojo deželo.

Dilema, v kateri se je zdaj znašel Horthyjev režim, so povzročili v glavnem uspehi sovjetskih armad nad Hitlerjevimi banditi. Madžarske čete, ki se bore za Hitlerja, sovražijo Nemce ter se žele predati Rusom, kar se v mnogih slučajih tudi dogaja. Prav tako pa sovražijo Hitlerja tudi madžarsko ljudstvo doma, ki ga na desni in levi okrajajo in izjemajo Nemci in domači kvizlingi.

Sedanji kočljiv položaj Madžarske je dobro znan tudi ameriški vladi in kongresu, zato je senator Pepper nedavno izjavil: "Madžarsko ljudstvo danes ve, da je zmagava zaveznikov edino njihovo upanje za svobodno življenje, pravico in prosperiteto. Madžarsko ljudstvo bi lahko pospešilo zmago zaveznikov, če bi sabotiralo nemška vojna prizadevanja."

Admiral Horthy si prizadeva, jahati na dveh konjih hkrati: zmagati s Hitlerjem, če bi bil on zmagaalec, in zmagati z zavezniki, če bi bili slednji zmagalet.

Madžarskemu režimu je zdaj predvsem na tem, da najde pripravno osebo, ki bi nastopala kot "liberalec" in ki bi ga dali zavezniki kot madžarskega Darlana madžarskemu ljudstvu. Takšna oseba bi lahko vladala pod isto staro fašistično kliko ter bi imela to prednost, da bi jo

Slovenija pod jarmom Hitlerja in Mussolinija

D. GUSTINČIČ

(Nadaljevanje)

3. Narodni pokret pri Slovencih po prvi imperijalistični svetovni vojni

Konec prve imperijalistične vojne ni prinesel Slovincem tega, kar so pričakovali, namreč združenje vseh Slovincov v eni nacionalni državi, v Ujedinjeni Sloveniji. Namesto tega pa se je slovenski narod znašel po St. Germainskem miru razkasan na tri dele, in razdeljen med tri države, in sicer, v Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovincov, (poznejše Jugoslavijo), Italijo in Avstrijo. In celo v Jugoslaviji, kamor je pripadla večina Slovincov, več kot en milijon, ne samo, da niso dobili avtonomije, nego so bili razdeljeni na podlagi centralistične ustave na dve upravi. Slovenske reakcijske buržoazne stranke so pokorno sprejele hegemonijo srbske buržoazije.

Za pravilno razumevanje položaja Slovincov po vojni, je treba imeti na vidiku dve okoliščini. Prvič, ozemlje, na katerem živijo Slovenci, gledano iz strateškega vidika, je ena najvažnejših točk v Centralni Evropi. Ono je ključ k Italiji z vzhoda. Kdor ima v svojih rokah slovenske gore, to je Julijske Alpe, njihove visoke planinske prelaze in kraško planoto, ta ogroža domala celo severno Italijo. Kakor je znano iz zgodovine, so se vsi osvobodilci Italije, ki so prišli z vzhoda, spuščali v Italijo čez te slovenske prelaze. To so prišli Goti, Kimbri, Tevtoni, Langobardi in drugi narodi starega veka. Po tem potu so pozneje prodirali v Italijo tudi Avstrijci.

Drugič, z zapada slovensko ozemlje služi kot ključ k Donavski nižini in k Balkanu. Čez te prehode so prodirali na vzhod Karel Veliki in Napoleon, in po isti poti se skuša sedaj riniti v Dalmacijo, k Donavi in na Balkan italijanski fašizem, razume se, v kolikor mu to dopušča germanski fašizem.

In končno se na slovenski zemlji vrezuje globoko v evropski kontinent Jadransko morje, ob katerem ležita prav pri srcu Evrope dve prelepi pristanišči, Trst in Reka, ki omogočata zvezo velikih trgovskih in industrijskih centrov Srednje Evrope s Sredozemskim morjem. Radi tega je ozemlje Slovincov vedno mikalo osvoboditelje Srednje Evrope, in v sedanjem času mika Mussolinija in Hitlerja.

Da bi zadržala v svojih rokah važne alpske prelaze ali prehode, ki vodijo k Donavski nižini in k Balkanu, je imperijalistična Italija vključila v svoj teritorij 450.000 Slovincov in 150.000 Hrvatov, dočim je okoli 100.000 Slovincov ostalo v bivši Avstriji. Usoda Slovincov, ki so pripadli Italiji, katera je kmalu po prvi svetovni vojni (1922) postala fašistična, kot onih, ki so ostali pod Avstrijo in ki so sedaj pod jarmom fašistične Nemčije, je izredno težka.

Tako ostaja vprašanje osvobodjenja in ujedinjenja Slovincov nerešeno do današnjega dne.

podpirali zavezniki. Na ta način bi madžarski fašisti zmagali, ne glede na to, kdo izvojuje to vojno: Hitler ali zavezniki.

Med temi darlanskimi kandidati so: Otto Habsburg, Tibort Eckhardt in grof Bethlen. Stvar bi bila smešna, če ne bi bilo v našem državnem departmentu v Washingtonu ljudi, ki bi bili pripravljeni, sklepati kupčije s temi kamufližiranimi fašisti.

4. O kulturi Slovincov

Da bi bilo mogoče pravilno pojmiti vse to nečloveško in zverinsko postopanje fašistov proti slovenskemu narodu, se je treba seznaniti, četudi le v splošnih potezih, s stanjem kulture tega malega naroda, ki živi v izredno težkih razmerah narodnega tlačenja.

Slovenci in njihova slovenska kultura živita že od davnih časov v stiku z romansko in germansko kulturo. Slovenci imajo najstarejši spomenik pisane slovenske besede, takimenovani "Brežinski spomenik", iz koncem desetega stoletja, in druge. Literarno delovanje Slovincov se je začelo že sredi XVI. stoletja. Močan val reformacije, ki je tedaj zajel celo srednjo in zapadno Evropo, je seveda zajel tudi Slovence. Ta velika doba je dala Slovincem prve nositelje prosvete in goreče pridigarje, ki so v svojem revolucionarnem delovanju uporabljali svoj narodni jezik. Eden največjih prosvetiteljev iz te dobe je bil Primož Trubar, ki je leta 1551 sestavil prvi slovenski abecednik, a njegov pobornik, A. Bohorič, je dal Slovincem leta 1584 prvi slovar slovenskega jezika. Že v istem letu je izdal Dalmatin prevod biblije v slovenskem jeziku. Od tega časa literatura v slovenskem jeziku ni nehala biti sredstvo ideološke borbe malega kmečkega naroda Slovincov za svoje narodno osvobodjenje.

V začetku XVIII. stoletja so začeli izdajati čitanke slovenskega jezika in tiskani je bil prvi zbornik posvetnih pesmi v slovenščini. Slovenski pisatelji so se združili v krožek, ki je postal v resnici nekakšna prva slovenska akademija znanosti. Koncem XVIII. veka se je pojavil prvi bolj značilni slovenski pesnik, Valentin Vodnik, ki se je proslavil po svojih nacionalno-revolucionarnih pesnih (v dobi kraljestva Ilirije). V isti dobi se je ustanovilo v Ljubljani literarno in znanstveno središče okrog slovenskega mecenar Ziga Zoisa, ki se je trudil, da bi ustvaril slovenski teater.

Razvitje literarnega delovanja med Slovenci, je rodilo v prvi polovici XIX. veka znanstvenike in kulturne delavce svetovnega pomena, kot na primer: obče znanih slavistov, Jerneja Kopitarja in Franca Miklošiča, in največjega slovenskega klasičnega pesnika, Franca Prešerna. Prešernove poezije so prevedene na mnoge evropske jezike. Akademik Korš je prevedel Prešerna v ruski jezik v letu 1900.

V literaturi se Slovenci odlikujejo po svoji znameniti liriki. Slovenska lirčna narodna pesem je popularna tudi pri drugih slovanskih narodih. Čisto naravno je, da je ona ustvarila ugodno podlago za pojav znamenitih lirikov v slovenski literaturi, kakor na primer, ob koncu 19. stoletja Simona Gregorčiča, v začetku XX. stoletja pa obudovanja vredno četvorico predstavnikov sodobne slovenske poezije — Otona Zupaniča, Ivana Cankarja, Dragotina Ketteja in Murna. Od teh

Ivan Cankar slovi kot proletarski pisatelj in goreč socialističen zagovornik, katerega umotvori so prevedeni v skoro vse svetovne jezike. Ti umotvori se predvajajo tudi po sovjetskem radiju.

Slovenci pa nimajo le znamenite lirike, ampak tudi prekrasni epos, imenito leposlovno literaturo in odlično dramo. V panogi eposa so se posebno odlikovali v drugi polovici XIX. stoletja, Franc Levstik, vnet revolucionar in tribun narodnega prepoveda Slovincov, in Anton Askerc, eden izmed najboljših in znamenitih slovenskih pesnikov sploh, in navdušen borec proti katoliško-klerikalnemu mračnemu nazadnjstvu.

V panogi povestne literature in romanopisja v drugi polovici minulega stoletja je treba posebno omeniti znamenite realiste in romantike, Josipa Jurčiča, Ivana Kerstnika, Trdina, Mencingerja, in Podlimbarskega. V našem stoletju so se posebno odlikovali, Ivan Cankar, Alojz Kraigher, M. Pugalj, Ivo Šorli, Prezelj, Meško, Kranjc, Franc Finžgar in mnogi drugi.

Po prvi svetovni vojni se je pojavila med Slovenci cela vrsta mladih, nadarjenih in naprednih pesnikov in pisateljev, ali politični teror, in posebno fašistični teror ter nacionalno zatiranje ni dalo razmaha njih razvoju. V skupino sodobnih literaturo napredne struje se more uvrstiti: M. Klopčič, Fr. Albrehta, brata Kozak, E. Kocbeka, pok. S. Kosovela, Grudna, pesnico Vido Taufer, B. Voduška, L. Mrzela in druge.

Za kulturno nivo Slovincov je karakteristična primerno na široko razširjena pismenost. Do prve svetovne vojne pri Slovincih skoraj ni bilo nepismenosti. Jugozapadne slovenske pokrajine, ki so sedaj pod jarmom fašistične Italije, so se odlikovale v obli pismenosti. Ko so se v Italiji polastili vlade fašisti, je ostal mladi prirastek nepismen ali le malo pismen. Zato pa je zadnja leta pred vojno diktaturo (1929) v jugoslovanskem delu Slovenije, ki je štela vsega en milijon in stotisoč prebivalcev, bila tiskana ena tretjina vse jugoslovanske tiskovne produkcije. V Ljubljani, glavnem mestu Slovenije, je izhajalo po prvi svetovni vojni več literarnih revij, od katerih so bile najvažnejše: "Ljubljanski zvon", liberalne smeri, "Dom in Svet", katoliške smeri, "Sodobnost", organ napredne inteligence, proletarska Književnost in druge.

Slovenci imajo celo vrsto zadružnih tiskaren, kot na primer "Nova Založba", "Tiskovna Zadruga", "Akademska Založba", Slovenska Matica in druge.

Slovenci imajo tudi odličnih predstavnikov znanosti. Čeravno so si slovenski znanstveniki morali iskati pred prvo svetovno vojno gostoljubnosti v tujini, imajo vendar celo vrsto znanstvenikov svetovnega slovesa, kakor na primer sloviti matematik 18. stoletja, Jurij Vega, oče znanih logaritmičnih tablic, jurist Kranjc, kartograf Kocen, prej omenjen slavista Kopitar in Miklošič, in drugi. Po prvi svetovni vojni so ustanovili v Ljubljani prvo univerzo in višjo tehniško šolo, kjer je delala vrsta znanstvenikov, čijih dela so bila deloma prestavljena tudi v ruski jezik, kot na primer knjiga o transformatorjih, delo v tej panogi svetovno znanega profesorja Vidmarja. V Ljubljani je izhajalo več znanstvenih revij za posamezne panoge znanosti v slovenskem jeziku.

Zelo zgodaj se je razvila pri Slovincih likovna umetnost. — Slovenci so imeli že v 15. sto-

letju svoje likovne umetnike. Skoz vsa poznejša stoletja najdemo v slovenskih cerkvah umotvore slovenskih mojstrov.

Koncem 18. stoletja in v začetku 19. stoletja so se pojavili s svojimi znamenitimi deli umetniki Slovenci, Langus, Wolf in Germlein in v drugi polovici 19. stoletja pa bratje Ivan in Jurij Šubic.

Ob koncu minulega in v začetku sedanjega stoletja se je povzpela likovna umetnost pri Slovincih na visoko stopnjo. Med najboljše slovenske umetnike se more šteti predvsem Antona Azbe, ki je ustanovil v Monakovem svojo šolo, in Ferdinanda Vesela. Prvi je vzgojil celo generacijo slovenskih slikarjev od katerih se posebno odlikujejo Ivan Grohar, Rihard Jakopič, M. Jama, in S. Strnen. Leta 1900 so ti otvorili na Dunaju svojo prvo razstavo umetniških del, ki je imela velik uspeh. Pozneje so slovenski slikarji in kiparji izložili svoja dela v raznih evropskih mestih. Od slovenskih kiparjev je treba posebno omeniti F. Bernekerja in L. Dolinarja.

Po prvi svetovni vojni se je vzgojila v jugoslovanskem delu Slovenije mnogoštevilna mlada generacija slovenskih slikarjev in kiparjev, ali politični teror, narodno zatiranje in ekonomska kriza niso pospeševali razvijanja mladih talentov.

Slovenci imajo vidne predstavnike tudi v arhitekturi, kot na primer Fabijanina in Plečnika. Prvi je bil profesor v višji tehnični šoli na Dunaju, drugi pa profesor na Dunaju in v Pragi ter je začel po ustanovitvi Jugoslavije poučevati na fakulteti za arhitekturo v Ljubljani, glavnem mestu Slovincov, kjer se mu je posrečilo v dobi 20 let vzgojiti celo vrsto slovenskih arhitektov.

Na podlagi lično narodne pesmi se je začela pri Slovincih že zgodaj razvijati glasba. Sredi minulega stoletja je nastopila v slovenski glasbi doba narodne romantike, ki je rodila več nadarjenih skladateljev, od katerih so najbolj znani sledeči: Foerster, Ipavec, D. Jenko, Fr. Gerbič, Volarič, Vilhar, Sattner in drugi. Skladatelji novejših glasbe so: G. Krek, A. Lajević, E. Adamič, Parma in drugi.

(Dalje prihodnje)

Urednikova pošta

Progressivne Slovenke in SANS

Cleveland, Ohio. — Ena največjih priredb Progressivnih Slovenk v letu 1943 bo vrtni bazar, ki bo prirejen na vrtu Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., v Euclidu. Vrtil se bo prihodnje nedeljo, dne 18. julija.

Ta bazar bodo priredili vsi clevelandski krožki. Vsak krožek bo imel svoj štant. Članice krožka št. 2 bodo imele razna ročna dela v prodaji. Krasne prevleke za blazine, robce s krasnimi čipkami, držaje za lonce in vsakovrstne in raznobarne predpasnike.

Tako lepi so ti predpasniki, da bo vsaka žena srečna ako bo lastovala enega.

Krožek št. 1 bo pa imel varijetne stvari, med njimi tudi konzervirane jedi, krožek št. 3 v Euclidu se bo pa postavil s raznim pecivom.

Tam boste dobili beli kruh, črni kruh, potice, štrudelnice in vsakovrstno pecivo.

Članice krožka št. 7 bodo razstavile največ ročno delane oblečke za deteta. Dekleta krožka št. 6 bodo pa nam tudi po-

magala. Kar bodo krožki dali na bazarju, bo preostalo vsakemu krožku v blagajni. Vsaka članica Progressivnih Slovenk je gotovo prejela knjižico za dobitke, in vsa ga vna, ki bo prišla potom knjižico bo darovana v prid slovenskemu Amerikemu Narodnemu Svetu.

Vabimo vse naše prijatelje, znanke, da nas gotovo obišče na ta dan.

Torej, na svidenje v nedeljo!
Cecilia Sub

Progressivne Slovenke vajo na bazar

Cleveland, Ohio. — Cenjeni občinstvu naznanjamo, priredimo Progressivne Slovenke bazar v nedeljo, 18. julija na prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. v Euclidu.

Prav prijazno se priporočamo, da nas prihodnje nedelje posetite.

Naprodaj bomo imele vsa vrstna stviri, ročna dela, Tudi za lačne in žejne bo preskrbljeno. Vstopnine se bo računalo. Vsakdo bo prost vstop na naš bazar. Naprej se pa vam pove, da želimo dobiček tega bazarja v bre namene.

Torej, upamo, da nas v nem številu posetite in da prinesete tudi vi vaš del v plemenit namen.

Na svidenje!

Frances W

Prijatelji odhajajo

L. S.

Cleveland, Ohio. — Dobi življenja našega je kratka.

Prvi prijatelj, ki sem ga našel v novem svetu, ki sem ga našel sedaj, v duhu in stvarstvu kot pri njemu, je odšel...

Poštenjak, zaveden Slovec Marljiv delavec. Ustanovitelj podpornih društev. Vedno drega obraza, a značajan, je kot hrast. Edino le smrt je bila v stanu zlomiti.

Akoravno si odšel k počitni v duhu pri tebi. Sediva verandi in poslušam tvoje jetno kramljanje. In takega vsemi spomini te hranim v hu, ter nisem dopustil, da bi smrt pokvarila sliko živega prijatelja. Naj ostane v mojem mino živ Mr. Lovrenc Petišek.

In zopet je smrt zamahnila koso. Zgodaj si okusil sad življenja, ko te je usoda mignila pognala v svet. Življenje izkušnje so te izklesale, obil med vrstami, ki hrepenijo slogi in bratstvu. Ljubil si te in glasbo. Bil prvi prednik si "Slavčkov" nadejal mladini, ki te bo z mano hranila v trajnem spominu kulturo vedno vnet Mr. J. Godnjavec.

Premlad, premlad si odšel debudni mladenci. Vidim te igrati. Te vidim med pevci, dane volje, kot sonce pomladi si bil. Mirno počivaj, nam ga Ljube Stopar.

Prijatelj moj Mr. M. Lah je predsedoval pred desetim leti devetim pevskim zborom. Bil in bodril na pevskem valu, ves vnet za slovensko sem in napredek je sestro bil. Mrs. Jereb—odšla je k čitku.

Da grenka bo kupa polna vrha... Turobna novica: B. Ljube je mrtev, ki spremiča sestro je svoje k počitku.

Med pevskimi vrstami znan. Marljiv delavec na polju kulture. Miroljuben in družabnik Tony Ravnikaar večni sen.

Vam vsem ostalim moje žalje! Nesrečen ni, kdor v bu leži.

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

Marjanica je bila začela vikati, ko je zagledala kri. Komaj ji je Anica dopovedala, da naj bo tiho in naj ne budi spečih. Marjanica pa očitno ni nocoj čula na desno uho, zakaj še glasneje je vprašala, so ga li z nožem ali s sekuro, na kar je Lipe odvrnil, da z zobmi in je Marjanica skoro od strahu pobegnila, meneč, da je rekel z "rogmi," katere nosi, kar vemo po naši pameti in veri, samo zloba. Streznila jo je stoprav Nežina srajca, katero je bila tako neusmiljeno zrezala, opravljaje vneto lepo delo usmiljenosti. Videča, da za njo ni nobenega opravlja več, je molče odšla "počivat." Počivala je sicer slabo, ker se ji je sanjalo samo od srajca. Rezala je in rezala, in venomer je tekla kri. Še nikoli takih sanj, da bi srajce krvavele.

Anica je bila Lipetu obvezala roko in se ozrla. Marjanice ni bilo nikjer. Ozrla se je kakor v zadregi na Lipeta. Izraz veselja in odkrite močate dobre volje mu je ozarjal lice. Ne, je pomislila Anica, v njem ni slabše misli. Dvignil se je bil in pristopil k nji ter jo prijel za roko:

"Anica, tako pa lepa hvala in srečne praznike!"

"Tudi tebi, Lipe!" je odvrnila. Rahlo je bila vznemirjena, in njemu se je zdelo, da ni rekla še nikoli nikjer nobena žena tako presrečno besede "Lipe," in skoraj primoran je bil, se mu je zdelo, da reče še kakšno.

"Ono pa naj ostane mej nama, četudi sem prepričan, da ni bilo namenjeno meni. Naj ostane, je bolje tako!"

"Kakor misliš!" Stisnila mu je roko. Nobene slabe misli ni bilo v njej. Misli je na svoje še nerojeno dete, in kako bi mu bil strah škodoval, in kako jo je

Lipe otel, in da mu mora biti za to hvaležna.

V hipu pa se ji je pokrilo lice z bledostjo, rahlo je vzdrhtela in strmela nema v okno; tam je iskri iz teme na dvorišču dvoje oči. Čudovite oči: strah in žalost, jeza in zlobnost so se mešale v strastno razpaljenih zenicah. Te zenice so kot tat in izdajavec strmele v sobo na njo, ki je bila tu z Lipetom. Lipe je opazil na Aničnem licu, obrnil se naglo. V hipu je prešel izraz sreče in miru z njegovega lica.

"Tomaž!" je zasikal porogljivo, "kaj ne spi pijanec, mu ne da vest miru?" In odšel je naglo iz sobe, in Anica je še čula iz dvorišča polagoma izgubivše se korake in odhitela gori v sobo, ko da se podi za njo pol pekla. Našla je moža bededečega in mu šepetajoč povedala dogodek s psom, in da jo je samo Lipe otel velike nevarnosti, in je pripomnila, ko da išče pomoči in zaslombe pri možu, da je to že preveč, kar si Tomaž dovoljuje, da ta človek ne zasluži več, da ga trpijo na Peči. Juri je molčal trdovratno. Pričakovala je, da ji bo stegnil roko in jo potolažil ter ji voščil srečne praznike. Ne! Pač pa se je nekako nevoljno nasmehnil, češ:

"Lipe ni napačen človek, ni!"

Zazdehalo se mu je, ko da je zaspan. Anica pa je videla, da ne mara govoriti, in poslovlila se je od njega s komaj slišnim pozdravom "lahko noč." To jo je vznemirilo še bolj in dolgo ni mogla zaspiti. Pa tudi Juri ni spal. Nevolja in dvom sta mu jemala spanec in mir. Hotel in želel si je od žene nekako nežno oskrbo, vsiljivo dvorljivost, hotel je biti od nje negovan, tolažen, mirjen —; pri tem je pa pozabil, da je sam proti nji zadirljiv in siten in zakrito zvijačen. In potem mu je bilo hudo, in ker mu je bilo hudo, je obračal vso jezo na Anico in tolmačil njeno obnašanje, češ, "da je nemarna lahkovička in brez srca," in da ima prav mati, če to trdi, in da je gotovo res tudi ono o Lipetu. Čemu bi jo sicer fant čakal in spremljal? In ona, seveda, napravi iz vsega tega vse tako naravno, da bi živ človek ne mogel misliti slabega. Ne misliti slabega! Saj bi ne! Je mislil Juri dalje, če pa vsa znamenja govore, da bo menda res za vso preprostostjo Aničino grda, gnusna laž, preračunjena reč. In vsi vejo to, vsi, je skoro škripal od bolesti, in samo jaz ne smem vedeti tega, ne smem

Billy Southworth, manager of the St. Louis Cardinals, is presented with a diamond ring by Baseball Czar Kenesaw M. Landis, as a reward for winning the world series last year.

POROČILA O ZADEVAH JUGOSLAVIJE

Časniška agencija Overseas New Agency, v New Yorku nam je pretekli teden poslala sledeča poročila, tikajoča se zadev Jugoslavije:

"Glasom naših vesti iz Londona so angleški prijatelji Jugoslavije obupani nad strankar-

sko politiko, ki prevladuje nad nacionalno politiko sredi vojne, v kateri se je narod Jugoslavije pokazal tako neizmerno večjega od svojih predstavnikov v izgnanstvu.

Iz Švedske poročajo, da so Nemci začeli sprevidovati, da upora v Jugoslaviji sploh nikdar ne bodo mogli popolnoma zatreti. Stockholmski časopis Social Demokraten pravi, da osišče nekoliko tudi s tem račun, da bo zavezniška zmaga v severni Afriki partizanske sile ojačila, ker bo omogočila zaveznikom, da pomorejo hrabrim gerilcem v jugoslovanskih planinah.

Carigradski dopisnik švedskega lista NY Dag citira od osišča kontrolirani Hrvatski Narod, ki priznava, da so Nemci imeli v zadnjih bojih z gerilci "zelo velike izgube." Nacisti so morali priversti na pomoč oddelke tankov in celo letala, predno jim je uspelo prisiliti jugoslovanske patriote, da se umaknejo.

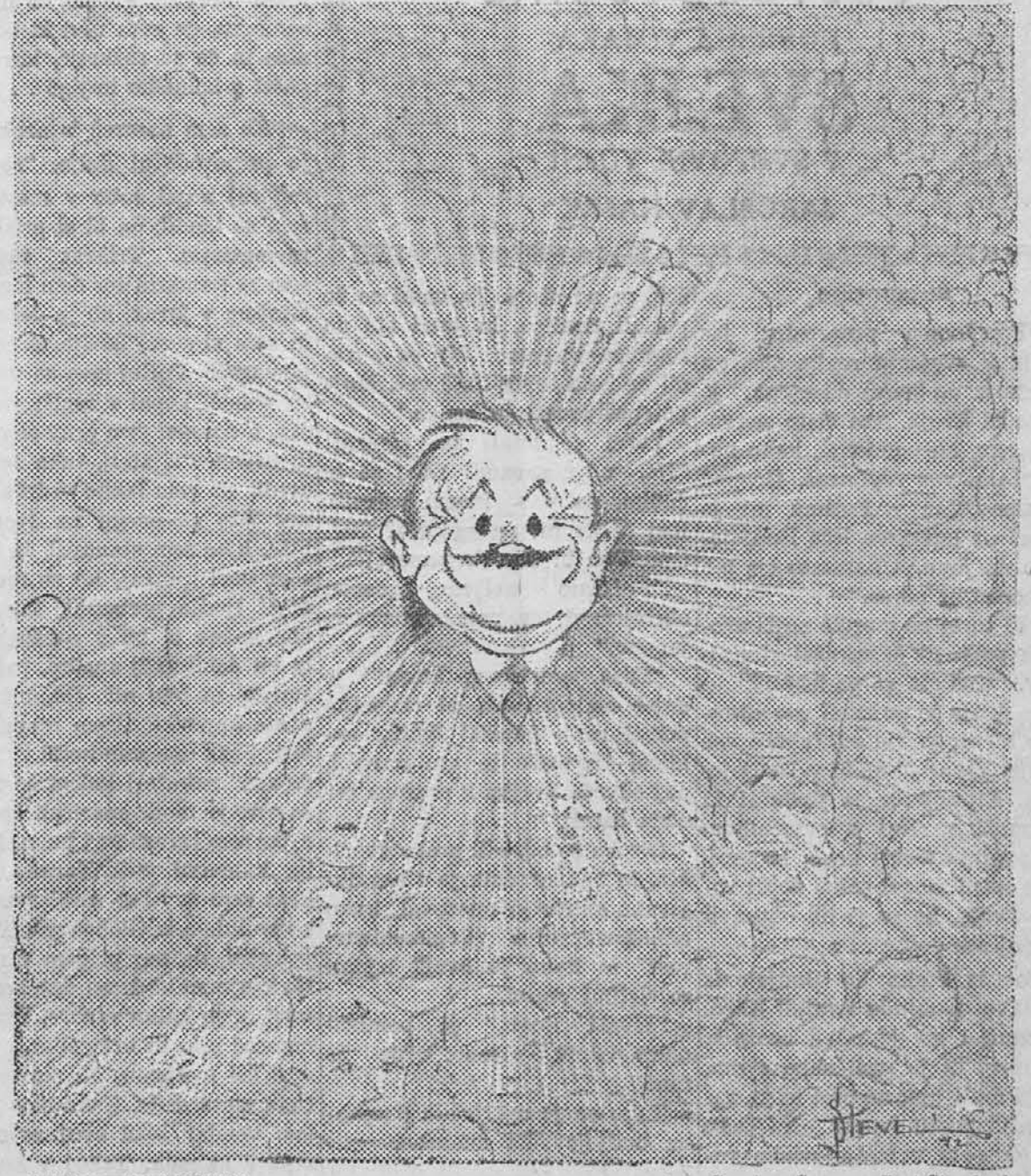
Dolgotrajni boj med nemškim in italijanskim vplivom na Hrvaškem se zdaj zaključuje z nemško zmago, akoravno ima dežela na papirju še vedno italijanskega kralja.

Tako nam slika razmere zapupno poročilo, ki je prišlo v roke jugoslovanskim krogom londonske vlade v izgnanstvu.

Nedavna zamenjava zunanje ministra v marionetni hrvaški vladi je bila odločna zmaga nemškega vpliva. Novi minister, po imenu Budak, je bil prej hrvaški poslanik v Berlinu. Sprejel je takoj pogoj, da Gestapo nadzoruje hrvaško upravo in da se hrvaška milica "ustasi" vključi v nemško SS. Nemški pritisk je potisnil v ozadje tudi Italijanom naklonjenega finančnega ministra, Vladimira Košaka.

Postopoma se Italijani umikajo iz mnogih predelov ozemlja in požigajo vse one kraje, katere zapuščajo. Od požarov strahovito opustošeni kraji, so poleg drugih Otočac, Brinje in vsa reška okolica. Italijanski naseljenci, ki so se naselili v okraju Zadar v Dalmaciji za

FIND THE MAN WITH THE MOST WAR BONDS

U. S. Treasury Dept. WSS 722A Courtesy Syracuse Post-Standard

časa okupacije, so morali te kraje zopet zapustiti in se vrniti v Italijo.

Vzdolž vse hrvaške obale so prevzeli boj proti gerilcem ter ustanovili oporišča. Na otoku Krku so Italijani postavili topove in jih naperili na mesto Sinj.

Nemški oddelki, ki stoje v boju proti patriotom, požigajo vasi in more njih prebivalstvo, tudi žene in otroke, Srbe in Hrvate.

Partizani so popolnoma uničili izredno važno železniško progo, edino, ki veže Bosno z Jadranskim morjem. Podrti mostovi in porušeni gorski tuneli morda leta in leta ne bodo popravljivi.

Nemci so organizirali posebne muslimanske SS oddelke in tudi četniško tolpo pod komando nekega Dobrovičev Jevdjevića, ki z njimi sodeluje.

V mesecu maju so hrvaški gerilci v teku dveh napadov, izvršenih s številčno močnimi četami, zasedli železniške postaje Misulinovac in Virovitica in ob tej priliki pobili večje število nemških vojakov in uničili en vlak. Nedavno so Nemci v različnih mestih postrelili večje število šolskih otrok v nadi, da bodo mladino prestrašili in preprečili njen vstop v vrste gerilcev.

"It Takes Both"

It takes both... a Romeo and a Juliet to enact the famous love scene from the Shakespeare play. It takes both... War Bonds and Taxes to win this war... War Bonds and Taxes are the price we must pay for a Victory over the Axis powers.

U. S. Treasury Department

Racijski koledar

MESO, SIR, itd.—Rdeče znamke P, Q, in R, knjižice št. 2, so sedaj v veljavi; S, 18. julija, vse potečejo 31. julija.

PROCESIRANA JEDILA—Modre znamke N, P in Q so veljavne do 7. avgusta.

ČEVLI—Knjižica št. 1, znamka 18 veljavna do 31. oktobra.

SLADKOR—Knjižica št. 1, znamka št. 13 veljavna za 5 funtov sladkorja do 15. avgusta; znamki 15 in 16 veljavni za 5 funtov vsaka za domače konzerviranje.

KAVA—Knjižica št. 1, znamka 21, veljavna za en funt kave do 21. julija. Znamka št. 22 veljavna za en funt kave od 22. julija do 11. avgusta.

GASOLIN—Št. 6 "A" kuponov je veljavna za štiri galone gasolina do 21. julija.

OLJE ZA KURIVO—5 kuponov lanskega leta so veljavni do 30. septembra. Prošnje za prihodnjo sezono so sedaj v teku. Kuponi v novi knjižici za 1. periodo so sedaj veljavni.

PEČI—Pričakuje se, da bodo na raciji v avgustu.

LIKER—Druga perioda racioniranja se konča 24. julija. Do tedaj si posameznik lahko nabavi en nakup dveh pajntov, kvarta ali petinko (fifth) steklenico žganja v katerikoli državni prodajalni žganja.

"WHAT'S YOUR NAME?"

je naslov novi knjigi

ki jo je pisal v angleščini slovenski pisatelj LOUIS ADAMIČ

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite si jo lahko v našem uradu.

PUSTOLOVŠČINE

DOBREGA VOJAKA

ŠVEJKA

V SVETOVNI VOJNI

JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

"Popolnoma preprosto: jaz grem k svojemu regimentu, ga iščem in ne bežim od njega," je povedal Švejk. "Za čisto nervozen sem, ko pomislim, kako nam čaka ves regiment. Gospod stražmojster v Putimu mi je kazal na karti, da leže Budjevice na jugu, a namesto tja me je poslal na sever."

"Vi torej ne morete najti svojega polka?" je vprašal ritmojster. "Kod ste ga pa iskali?"

In Švejk je pojasnil vso situacijo ter imenoval od Tabora vse kraje, koder je hodil v Budjevice. Ritmojster je poslušal in mehanično risal s svinčnikom na papirju mrtvi krog, iz katerega se ni mogel rešiti dobri vojak Švejk, ko se je bil odpravil k svojemu polku...

Pot iz Piska do Budjevice v vlakcu je minila Švejk hitro. Spremljal ga je mlad orožnik, novinec, ki je imel silen strah, da bi mu Švejk ne ušel in ga zato ni izpustil izpred oči. Tako sta dospela v budjevoviško vojašnico, kjer je imel že drugi dan službo nadporočnik Lukaš. Ničesar sluteč, je sedel Lukaš v pisarni za mizo, ko so mu privedli Švejka s papirji.

"Pokorno javljam, gospod obraltnant, da sem zopet tukaj!" je salutiral Švejk in delal slovesen obraz.

Nadporočnik je poskočil, se zgrabil za glavo in padel zopet vznok na stol. Precej časa se ni mogel zavedeti, a medtem je Švejk neprestano salutiral in ponavljal: "Pokorno javljam, gospod obraltnant, da sem zopet tukaj!"

Ves bled in tresočih se rok je vzel nadporočnik Lukaš papirje, ki so se tikali Švejka, jih podpisal, nato pa prosil vse prisotne, naj ga puste s Švejkom samega.

Švejk in Lukaš sta se gledala oči v oči. Nadporočnikove so se svetile strašno, grozno in obupno, a Švejk je gledal nadporočnika nežno, ljubezni polno kakor izgubljeno in zopet najdeno ljubico.

Končno je iz nadporočnika bruhnilo v jedki ironiji: "Dobrodošli, Švejk! Kdor naj bo obo-

je bilo ime Anton. To je torej čisto jasno. Škodilo bi mi lahko rekel 'Servus, Franci,' a njemu samo to, da sem ušel iz bolnišnice in če se razkrije, kar sem počel z bolniško knjigo..."

"Ko sem namreč 'ajnrupal,'" je pripovedoval dalje, "sem si najprej najel sobo v mestu in sem se trudil, da bi si priskrbel revmatizem. Trikrat zapored sem se namazal ter sem legel za mestom v jarek, ko je deževalo, in sem si sezul čevlje. A nič ni pomagalo. Potlej sem se v mraku ponoči kopal v Malši ves teden, a dosegel sem prav nasprotni uspeh. Prijatelj, tako sem se utrdil, da sem lahko vzdržal vso noč leže na snegu na dvorišču hiše, kjer sem stanoval, in noge sem imel zjutraj, ko so me domači ljudje prebudili, tako tople, kakor bi bil v copatah. Če bi bil dobil vsaj angino, toda še zmeraj ni bilo nič. Da, niti bedaste kapavke nisem mogel dobiti. Vsak dan sem hodil v 'Port Artur,' nekateri kolegi so imeli že vnetje mod, operirali so jih, a jaz sem bil zmeraj imun. Smola, kamerad, nekrščanska. Enkrat sem se 'Pri roži' seznanil z invalidom iz Globokega. Ta mi je rekel, da naj pridem v nedeljo k njemu in drugi dan bom že imel noge kakor stebre. Imel je namreč iglo in brizgalko, in res sem šel k njemu. Ni me varala tista zlata duša. Tako sem končno vendar imel svoj revmatizem v sklepkih. Takoj v bolnišnico—in imenitno se mi je go-dilo. A imel sem še večjo srečo. V Budjevice je bil premeščen moj sorodnik dr. Masak, kateremu se moram zahvaliti, da sem se držal v bolnišnici tako dolgo. Jaz bi bil vlekel to do suberarbitacije, ako bi si ne bil vsega pokvaril s tistimi bolniškimi bukvami. Ideja je bila dobra, znamenita. Omisli sem si veliko knjigo, nalepil nanjo ščitek in nanj naslikal Krankenburg des 91. Reg. Rubrike in vse je bilo v redu. Zapisoval sem vanjo fingirana imena, stopinje vročine, bolezní in vsak dan popoldne po viziti sem šel smelo s knjigo pod pazduho v mesto. Ob vratih so stražili domobranci, tako da sem bil poljnim knjigo, in oni so mi celo salutirali. Nato sem šel k znan-sku, uradniku davčnega urada, kjer sem se preoblekel v civil ter šel v gostilno v veselo druž-

bo. Potem sem postal že tako predrzen, da se nisem niti preoblekel več in sem hodil v uniformi po mestnih krémah. Vračal sem se v bolnišnico šele zarana, in ako me je ponoči ustavila patrola, sem ji pokazal svoj 'krankenbuch,' in nihče več me ni izpreševal. Ob vratih bolnišnice sem zopet molče pokazal knjigo in vselej sem srečno došel v postelj. Tako je naraščala moja predrznost, da sem mislil, da mi ne more nihče ničesar, dokler se ni zgodila tista pomota na trgu. Nobeno drevo ne priraste do neba, kamerad. Kdor je drzovit, ima kratek vid. Vsaka slava je poljska trava. Ikarus si je osmodil krila. Človek bi hotel biti gigant, a je govno, kamerad. Po bakhanalijah in orgijah prihaja vselej moralni maček. Tak je zakon prirode, dragi prijatelj. Ako pomislim, da sem si pokazal superarbitracijo, da bi bil felddienstunfähig... Imel sem takšno ogromno protekcijo. Lahko bi se nahajal kje v pisarni na dopolnjujočem poveljstvu, a moja nepredvidnost mi je podstavila nogo!"

Svojo izpoved je zaključil enoletnik slavnostno:

Prišlo je tudi na Kartago, iz Niniv so naredili razvaline, dragi prijatelj, toda kvišku glavo! Nikar naj ne mislijo, ako me pošljejo na fronto, da kdaj ustrelim! Regimentsraport! Izključenje iz šole! Živel c. in kr. kretenizem! Ne bom se mučil v šoli in delal izpita. Kadet, fähnrich, lajtnant, oberlajtnant! Naj me pišejo—Himmelhergott, nobene cigarete nimam! Ali nočete, da vas naučim pljuvati v strop? Glejte, to se dela takole. Pri tem si mislite kaj, in vaša želja se izpolni... Ali profos je baraba. Predvčerajšnjim sem mu dal pet kron, naj bi mi kupil cigaret, ali ta propalica mi je rekel davi, da se tu ne sme kaditi, da bi imel zato

Mali oglasi

NEDRZAVLJANI

Ali ste 50 let stari? Vi niste prestari za delo pri nas.

HOTEL STATLER

ima delo za sledeče:

BUSMEN—da pomagajo strežajem—izvrstna prilika za promoviranje; hrana, uniforme, plača, dobra napitnina.

OSKREBNICE—dobra plača.

POMIVACE POSODE—da pomagajo pri strojih za pomivanje posode—plača na teden.

NOCNE LOBBY SNAJILCE—da porbijejo mramornat hodnik—hrana, uniforme, tedenska plača.

PORTERS—da pomagajo z prenašanjem prtljage, uniforme, tedenska plača, dobra napitnina.

NEDRZAVLJANKE:

KUHARICE—učenci—izkušnja ni potrebna. Ob nedeljah je prosta, hrana, tedenska plača. Povšanje plače po zaslugi. 8-430 pop.

KUHARICE—pomočnice—izkušena za splošno pripravo jedil; hrana, uniforme, tedenska plača in povšanje po zaslugi.

POMIVALKO POSODE—da bi pomagala pri stroju za pomivanje posode; tedenska plača, hrana, in uniforme.

COUNTER DEKLETA—KAFETERIA—da pomagajo pripraviti salade, zelenjavo, in servirati. 830 do 530. Hrana in uniforme.

Zglasite se pri PERSONNEL OFFICE, soba 335, med 9. in 5. uro.

Ženske ali dekleta

izurjena za splošna dela v pe-rilnici. 45 ur dela tedensko. — Dobra tedenska plača. Zglasite se pri

HALLE BROS. CO.

1228 Euclid Ave.

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na našega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.

6122 St. Clair Ave.

HE 2730

SLIKE NA VRTU

V sredo večer 14. julija bo prirejena prva slikovna pred-stava na vrtu med Gornikovo in Modicovo hišo E. 62 in St. Clair Ave. s prijaznostjo firme A. Grdina in Sinovi. Čas kazanja se začne ko se malo zmračí. — Slike bodo vseh vrst, največ nove in barvene. Program bo trajal uro in četrt. — Za sede-že je treba plačati po 10 cen-tov. — Nobene vstopnine, pri-dite obilno, prostora je dovolj.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.,

6016 ST. CLAIR AVENUE

Tel: ENdicott 3113

Farmers Poultry Market

Vogal SUPERIOR in E. 43rd St.

KOKOSI, RACE, GOSKE, PURMANI IN JAJCA

Prodajamo na debelo za ohcete in priredbe.

Don't Gamble

Guard Against Trouble Cuts, Scratches, Burns

Beware. Guard against infections which may "lay you up." Cleanse wound instantly. Then apply effective, inhibitory antiseptic OIL-O-SOL. Used for over 40 years in thousands of factories, garages, industrial first aid stations, fire depart-ments and homes. Pleasant to use. Combats infection; quickly helps relieve pain. Only 50c at your druggist's. Must satisfy you or your money back. Get Mosse's OIL-O-SOL today.

Mali oglasi

ŽENSKESKE!

dobijo delo za snazjenje, od 3:30 ure zjutraj do poldne. 46 ur de-la na teden. Tedenska plača. No-važno, da ste državljanka. Do-bro delo in plača. Zglasite se pri

HALLE BROS. CO.

1228 Euclid Ave.

Strežajka

dobi delo. Prosta ob nedeljah. Zelo dobra plača in hrana. — Prednost ima ženska ali dekla v starosti od 21. do 45. leta. — Zglasite se pri JOS. WOLF, 13828 St. Clair Ave.

Rad bi dobil

seznanje s Slovenko ali Hrvatko, v starosti od 30 do 45. leta, v svrhu ženitve. Jaz delam rebo no v tovarni in sem 45 let star. Katero veselji, naj povpraša za naslov v uradu "Enakopravnosti."

NAPRODAJ

IMAM SLEDEČE HIŠE:

\$4,700, blizu St. Clair in E. 156 St., hiša za eno družino, 6 sob, garaža.

\$4,700, blizu 140. ulice, hiša za eno družino, 6 sob.

\$5,500, blizu 140. ulice, dv hiši na eni loti, ena ima druga 4.sobe, klet in furnez.

\$5,800, blizu 140. ulice, hiša za dve družini, 8 sob.

\$5,600, blizu Holmes Ave., hiša za dve družini, 9 sob.

\$5,900, blizu 140 ulice, hiša eno družino, 7 sob, parna go-kota.

\$6,000, blizu Grovewood Ave. hiša za eno družino, 9 sob.

\$7,000, blizu 200. ulice, Euclid, hiša za eno družino, 6 sob.

\$7,500, blizu 140. ulice, hiša za dve družini, 10 sob.

\$10,000, blizu Grovewood Euclid Beach, hiša za dve družini, 10 sob.

MATT PETROVICH

Real Estate & Insurance

595 E. 140 St.

KE. 2641 ali GL. 042

Moški ali ženska

dobi delo za pomivanje posode. Dobra plača in hrana. Prosta ob nedeljah. — Vpraša se pri JOS. WOLF, 13828 St. Clair Ave.

Hiša naprodaj

za dve družini, vsako stanova-nje po 5 sob; vse nanovo delo-rirano in beneški zastori. Po-zve se pri lastniku na 1132 E. 66th St.

PILES

GET SPEEDY RELIEF FROM ITCH AND BURN

THEN WALK AND SIT IN COMFORT

Use Poslam—the CONCENTRATED ointment—as thousands have. The oily base HOLDS Poslam's medication on the smarting skin to cool and soothe that agonizing itch and burn. Sold from coast to coast for 35 years. Ask your doctor. Only 50c, all drug stores.

POS-LAM

Pridite in oglejte si

našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies."

PARKWOOD HOME FURNISHINGS

7110 St. Clair Ave.

Odprto ob večerih

HOW QUINTUPLETS

relieve coughing of CHEST COLDS

Whenever the Quintuplets catch cold—their chests, throats and backs are rubbed with Musterole. So Musterole must be just about the best cold-relief you can buy! Musterole helps break up local congestion in upper bronchial tract, makes breathing easier, promptly relieves coughing and tight, sore, aching chest muscles due to colds. In 3 Strengths: Children's Mild, Regular, and Extra Strong.

MUSTEROLE

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street Tel.: KENmore 3118

Drawing Shades Eases Transport Burden

53,000 TANK CARS EACH TRAVELING 704 MILES

180,000 COAL CARS EACH TRAVELING 404 MILES

IT TAKES THIS MANY CARS TO HAUL THE 10% OF FUEL WE CAN SAVE BY PULLING DOWN WINDOW SHADES AT NIGHT AND IN UNUSED ROOMS DURING THE DAY

With war demands putting a growing burden on the railroads, every car mile saved helps bring victory nearer. American families can cooperate by saving heat and fuel. For example, the easy trick of pulling down window shades at night, and in unoccupied rooms during the day saves up to 10 per cent of fuel—releasing 110,000,000 car miles of rail shipping.

Ako iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

ne pozabite najprej pogledati v kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

Zakrajsek Funeral Home, Inc.,

6016 ST. CLAIR AVENUE

Tel: ENdicott 3113

Farmers Poultry Market

Vogal SUPERIOR in E. 43rd St.

KOKOSI, RACE, GOSKE, PURMANI IN JAJCA

Prodajamo na debelo za ohcete in priredbe.

Don't Gamble

Guard Against Trouble Cuts, Scratches, Burns

Beware. Guard against infections which may "lay you up." Cleanse wound instantly. Then apply effective, inhibitory antiseptic OIL-O-SOL. Used for over 40 years in thousands of factories, garages, industrial first aid stations, fire depart-ments and homes. Pleasant to use. Combats infection; quickly helps relieve pain. Only 50c at your druggist's. Must satisfy you or your money back. Get Mosse's OIL-O-SOL today.